

عنوان مقاله:

ارزیابی تاثیر مهاجرت های روستا-شهری بر تغییرات کاربری اراضی در کلان شهرهای ایران (نمونه موردی: کلان شهر تبریز)

محل انتشار:

فصلنامه آمایش محیط، دوره 14، شماره 54 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

غلامرضا مختاری فریور - (دانشجوی دکتری گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی، مرند، ایران)

کریم حسین زاده دلیر - (گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی، مرند، ایران)

حسین نظم فر - (استاد گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه محقق اردبیلی)

خلاصه مقاله:

کلان شهرها به جهت برخورداری از کارکردهای بسیار متعدد دارای روابط و پیوندهای قوی با نواحی پیرامونی و بالاخص روستاهای حوزه نفوذ بوده و این ارتباط تأثیرات عمیقی در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حتی کالبدی روستاها برجا می گذارد. انباشتگی اقتصادی شهرها ناشی از روابط اقتصادی شهر و روستا مزایایی را برای جذب اشتغال روستایی و کار خارج از روستا فراهم کرده و باعث شکل گیری مهاجرت های روستا-شهری می شود. کلان شهر تبریز، در دوره های تاریخی متعدد، نقش فراملی قوی را از اروپای شرقی تا آسیای جنوبی و میانه بر عهده داشته است که نشان دهنده نقش انکارناپذیر آن در بر عهده گرفتن برخی کارکردهای تخصصی قوی برای ایفای این وظیفه است. این ارتباط متقابل و دوسویه بین کلان شهر تبریز و حوزه نفوذ آن از طرفی به گسترش کالبدی بیش از پیش شهر و تبدیل آن به کلان شهری ملی و از طرفی دیگر به گسترش کالبدی روستاهای اطراف و تغییرات کاربری وسیع در این روستاها به همراه تغییرات وسیع جمعیتی، اقتصادی، فرهنگی و... می شود که این مسئله موضوع اصلی این تحقیق را شامل می شود و هدف اصلی آن پایش و ارزیابی نقش گسترش کلان شهر تبریز در اثر مهاجرت های روستا-شهری و تاثیر آن بر تغییرات کالبدی بخصوص تغییرات کاربری اراضی شهری است. این تحقیق از نظر هدف جز تحقیقات کاربردی و از نظر روش جز تحقیقات توصیفی است. فرایند کار مبتنی بر استفاده از پرسشنامه و تحلیل گویه ها است. جهت نیل به اهداف تحقیق از آزمون های آلفای کرمباخ، کلمگرف-اسمیرینف، تی-استیودنت و رگرسیون چند متغیره استفاده شده است. نتایج نشان می دهد ارتباط قوی بین شاخص های مهاجرت و تغییرات کاربری اراضی شهر تبریز وجود دارد چنانچه بیش از ۸۵ درصد تغییرات کاربری اراضی توسط متغیرهای مهاجرت پیش بینی می شود.

کلمات کلیدی:

مهاجرت های روستا-شهری، تغییرات کاربری اراضی شهری، کلان شهر تبریز، رگرسیون چند متغیره، تبریز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1354520>

